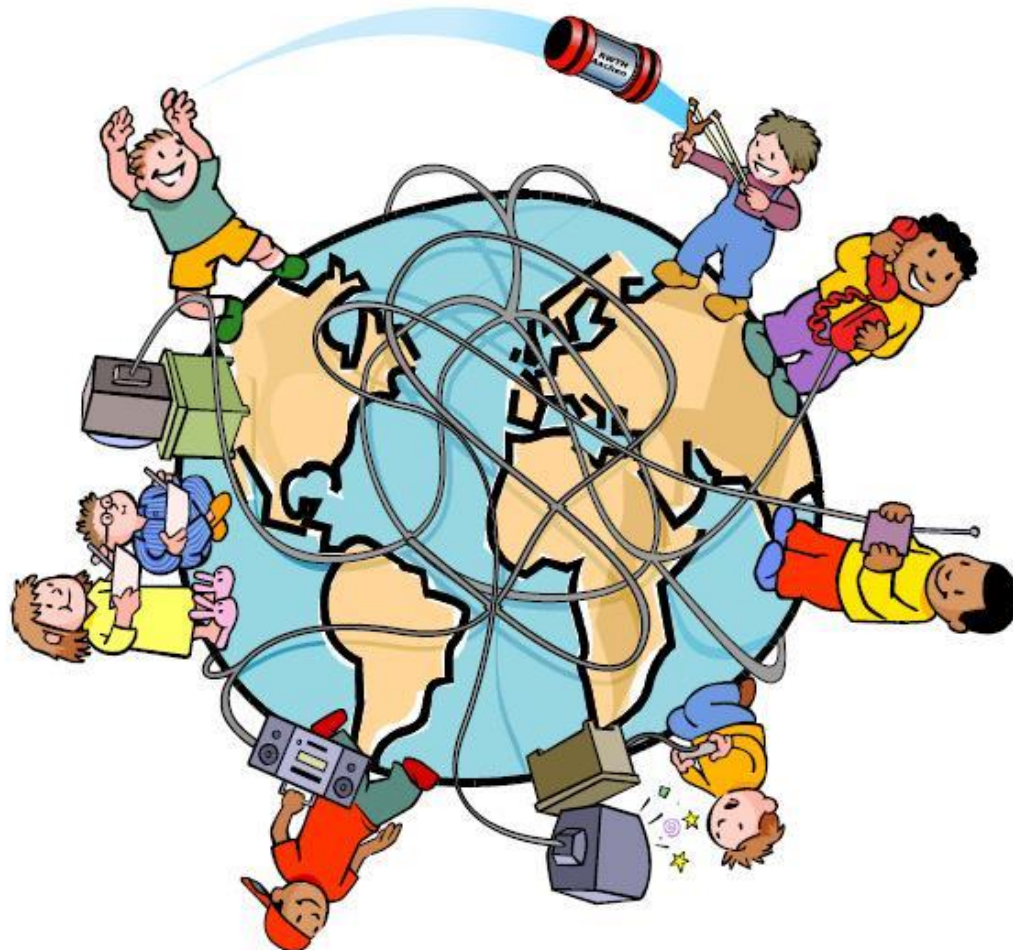

บทที่ 1

พื้นฐานของมนุษย์กับสังคม

ความหมายของมนุษย์

มนุษย์ (Man) แปลว่า **ผู้มีจิตใจสูง** หมายถึง ผู้ที่มีใจสูงด้วย

คุณธรรม

ประเภทของมนุษย์

มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันตามกระทำของตนในอดีต ลักษณะการกระทำของมนุษย์ ทำให้สามารถแยกมนุษย์ออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑) มนุษย์นรก หมายถึง มนุษย์ที่มีนิสัยชั่วช้าบาปหนา โหดร้าย สันดานดิบ ชอบสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นอย่างมาก ประพฤติทุจริตมิอาจชี้ผิดมนุษย์ธรรมดา ชำล่าตัวฆ่าคน ลักขโมย ปล้นจี้ทรัพย์ของผู้อื่นเป็นปกติ ทำตัวเป็นอันธพาลข่มเหงรังแกผู้อื่น ประหนึ่งว่า ผุดขึ้นมาจากนรกที่มีความโหดร้ายทารุณ มนุษย์พวกนี้ไม่ชอบอยู่ในบ้านอย่างคนทั่วไป แต่กลับชอบอยู่ในคุกตะราง ถูกจองจำ หมคอิสภาพ ต้องทนทุกข์ทรมานแสนสาหัส

๒) มนุษย์เปรต หมายถึง มนุษย์ที่มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก
เที่ยวแสวงหาอาหารฝ้านุ่งผ้าห่มเท่านั้น กว่าจะได้ก็ยากลำบาก แม้จะมีความเพียร
ขยันหาทรัพย์อย่างไร ก็ไม่พอใช้พอกินสักที มีแต่ความอดอยากเข้าครองจำ มาก
ไปด้วยความทุกข์ เขาว่าตรงไหนดี หากินสะดวก ก็ไปที่นั่น พอไปถึงที่ตรงนั้น
กลับไม่เจริญดังที่เขาพูดถึง คนมักเรียกคนประเภทนี้ว่าคนกาลกิณีเหมือนพุดมา
จากภูมิเปรตที่มีแต่ความอดทนอยากเร้นแค้น

๓) มนุษย์เดียรัจฉาน หมายถึง มนุษย์บางจำพวกที่มักอาศัยอยู่กับผู้อื่น เหมือนแมว ม้า เป็น หมู เป็ด ไก่ สุดแล้วแต่เจ้านายจะใช้ให้ทำอะไร ก็อุตสาหะทำการงานที่ลำบากไม่สะดวกสบาย หลังจากทำงานเสร็จแล้ว เจ้านายจะให้อะไรที่ถูกต้องใจ หรือไม่ถูกต้องใจ ก็ต้องรับเอาใจ ถ้าเป็นอาหารก็ไม่มีสิทธิ์เลือก ต้องกินอาหารเหลือเดนบ้าง อาหารหยาบบ้าง ถึงคราวเจ้านายดุว่า ก็ต้องเกิดความสะดุ้งหวาดกลัว หากความสะดวกสบายไม่ได้ เพราะเป็นคนมีกรรม ไม่มีความคิดที่จะเลี้ยงชีพของตนโดยความอิสระ ต้องทุกข์ทนต่อ

ความเป็นทาสอย่างแสนสาหัส คนที่มีลักษณะนี้ เพราะการกระทำในอดีตมีความหลงผิด พ่อแม่ ครูอาจารย์มีพระคุณมากล้น แต่มองไม่เห็นพระคุณท่าน ไม่เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ซ้ำยังเถียงคำไม่ตกปาก ไม่ให้ความเคารพอีกด้วย

๔) มนุษย์เทวดา หมายถึง มนุษย์ที่รู้จักสิ่งใดเป็นประโยชน์ สิ่งใดเป็นโทษ รู้จักบาปบุญคุณโทษ รู้จักว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนชั่ว แล้วละเว้นสิ่งที่เป็นบาปอกุศล ตั้งใจประพฤติตนอยู่ในความดี มีศีล ๕ เป็นปกติมิได้ขาด มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป ไม่กล้าทำชั่ว

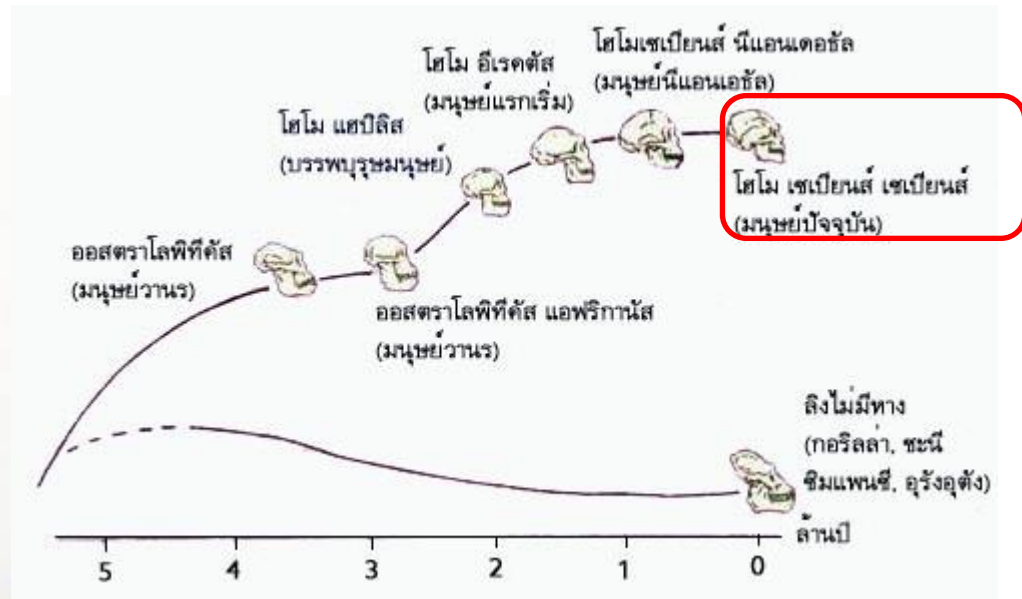
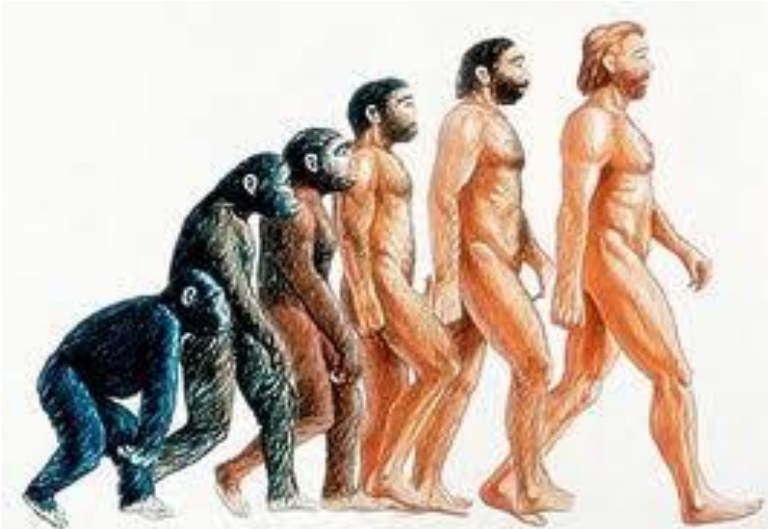
ลักษณะที่สำคัญของมนุษย์ในปัจจุบัน

ลักษณะของมนุษย์มีผลต่อพฤติกรรม และความอยู่รอด รวมทั้งความได้เปรียบกว่าสัตว์ประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะตัวตัวตรง สมองที่มีขนาดใหญ่กว่าสัตว์ประเภทอื่นๆ เมื่อเทียบกับขนาดของร่างกาย และรู้จักใช้แนวความคิดสร้างภาพ อันเป็นพื้นฐานให้มีการสร้างสรรค์และถ่ายทอดวัฒนธรรม มนุษย์มีลักษณะหลายอย่างเหมือนกับสัตว์ประเภทอื่นๆ

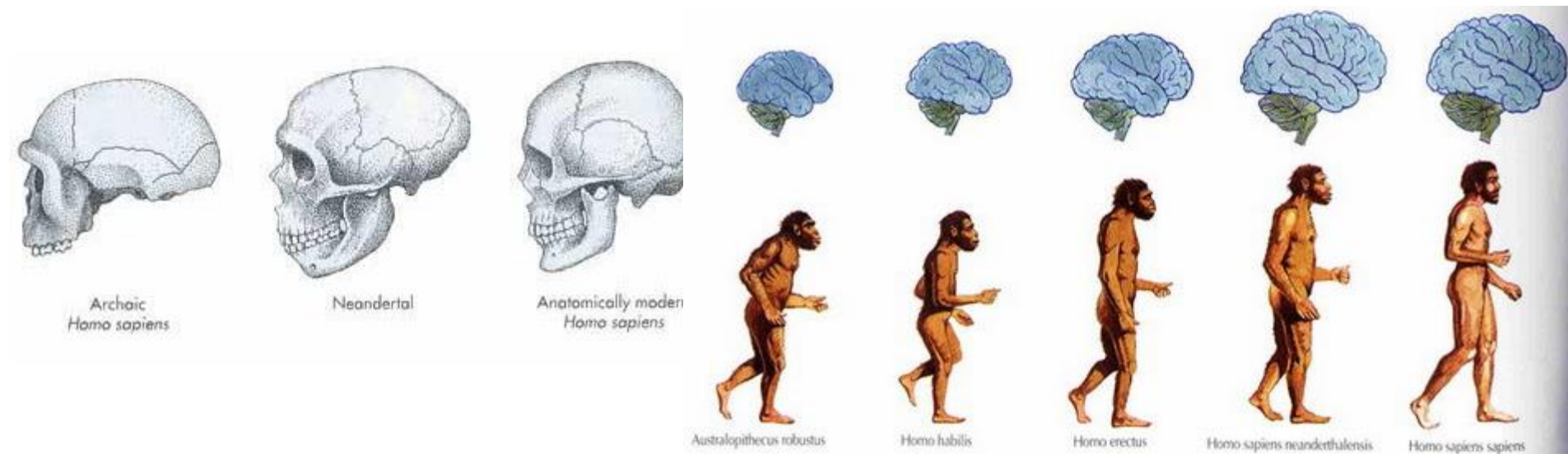

ลักษณะที่สำคัญ

- ๑) มีตัวตรง และเคลื่อนไหวที่ด้วย ๒ ขา
- ๒) หัวแม่มือ และหัวแม่เท้า สามารถพับงอเข้าออกได้ตามที่ต้องการ
- ๓) ช่วงขายาวกว่าแขน
- ๔) กระดูกสันหลังตั้งตรง แต่มีลักษณะโค้งเป็นตัว S
- ๕) ร่างกายไม่ค่อยมีขน
- ๖) กระดูกคอต่อจากใต้ฐานหัวกะโหลก
- ๗) สมองมีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับขนาดของร่างกาย

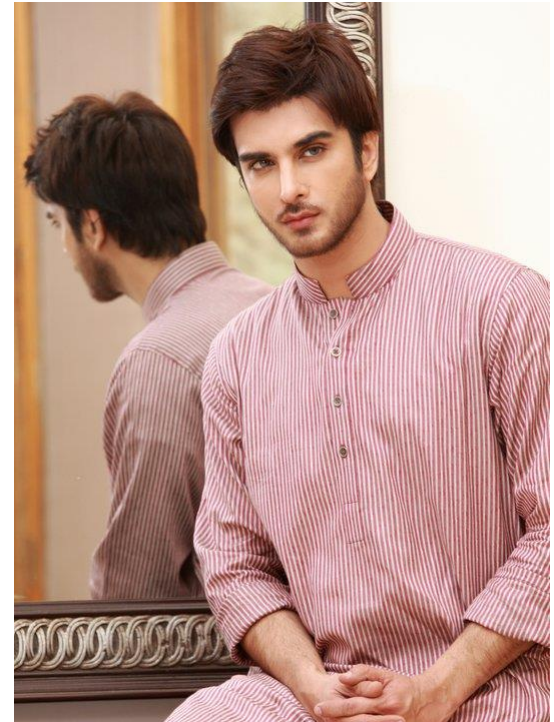
- ๘) หน้าสั้นและแบน หน้าผากค่อนข้างตั้งตรง
- ๙) ขากรรไกรสั้นและแนวฟันตามเพดานปากโค้งเกือบเป็นรูปครึ่งวงกลม
- ๑๐) เขี้ยวไม่โตกว่าฟันหน้ากราม
- ๑๑) ฟันหน้ากรามซี่ที่หนึ่งและซี่ที่สองไม่ต่างกันมากนัก
- ๑๒) มีระบบสืบพันธุ์ที่ไม่จำกัดขอบเขต สามารถสืบพันธุ์ในเวลาใดก็ได้
- ๑๓) มนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยมนุษย์ด้วยกัน โดยเฉพาะในวัยทารก
- ๑๔) มนุษย์เป็นสัตว์กินทั้งพืชและสัตว์มากที่สุดในบรรดาสัตว์ทั้งหลาย
- ๑๕) มนุษย์มีความเจริญวัยเต็มทีนานมากเมื่อเทียบกับสัตว์อื่นๆ

การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์ในที่นี้ จะพิจารณาในแง่ความแตกต่างทางกายภาพ โดยเฉพาะทางร่างกายตามหลักชีววิทยาเท่านั้น และจะหมายถึงชาติพันธุ์ใหญ่ของมนุษย์ที่วิวัฒนาการขึ้นมาหลังจากการเป็นโฮโม เซเปียนแล้ว ลักษณะทางกายภาพที่นำมาใช้เป็นเครื่องกำหนดชาติพันธุ์ได้แก่ สีผิว ลักษณะของนัยน์ตา รูปทรงของร่างกาย เป็นต้น และโดยลักษณะทางกายภาพต่างๆ ของมนุษย์ จึงได้จำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์ออกเป็นพวกใหญ่ๆ 3 พวก คือ

1) พวกคอเคซอยด์ (Caucasoid) หรือพวกผิวขาว (white race)

ลักษณะทั่วไปจัดว่ามีรูปร่างตั้งแต่ปานกลาง ถึงสูงใหญ่ มีรูปหน้าเรียวยาว
กะโหลกศีรษะยาว จมูกโด่ง มีผมสีน้ำตาลและสีทอง เส้นผมหยักศกบ้าง
ตรงบ้าง เช่น ฝรั่ง, แขนขาว, ละติน

2) พวกมองโกลอยด์ (Mongoloid) หรือพวกผิวเหลือง (yellow race) ลักษณะทั่วไป มีรูปร่างสูงใหญ่ขนาดปานกลางจนถึงเตี้ย มีรูปศีรษะกว้าง รูปหน้ากว้าง โหนกแก้มสูง ผิวเหลือง จนถึงเหลืองคล้ำ เส้นผมสีดำ ลักษณะหยาบและเหยียดตรง เช่น เอเชียตะวันออก, แวกดำ, อินเดียนแดง, เอสกิโม

3) พวกนิกรอยด์ (**Negroid**) หรือพวกผิวดำ (**black race**) ลักษณะทั่วไป มีรูปสี่เหลี่ยมยาว มีกระดูกขากรรไกรยื่น รูจมูกกว้าง คางเล็ก ริมฝีปากยื่น ผิวสีน้ำตาลคล้ำจนถึงดำ เส้นผมหยิกและหยาบ มีรูปร่างตั้งแต่เตี้ยมากจนถึงสูง

ความรู้เกี่ยวกับสังคม

มนุษย์มีความผูกพันกับสังคมอย่างใกล้ชิดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังที่ อริสโตเติลนักปรัชญาเมธีชาวกรีกโบราณได้กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Man is a Social Animal) มนุษย์จะเจริญหรือเสื่อมขึ้นอยู่กับสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา เป็นต้น และยังกล่าวอีกว่าชีวิตที่ดีของมนุษย์ในสังคม จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าหากในสังคมนั้นปราศจากความยุติธรรม

๑) ความหมายของสังคม

สังคม (Society) คำในภาษาบาลี แยกออกเป็น ๒ คำ คือ

สัง แปลว่า ด้วยกัน พร้อมกัน

คม แปลว่า ไป, ดำเนินไป

เมื่อนำคำสองคำมารวมกันสังคม แปลว่าไปด้วยกัน, ไปพร้อมกันนักวิชาการให้ความหมายของสังคมไว้ดังนี้

สังคม คือ การที่มนุษย์พวก
หนึ่งๆ ที่มีอะไรส่วนใหญเหมือนกัน
หรือคล้ายคลึงกัน เช่น ทัศนคติ
คุณธรรม ธรรมเนียมประเพณี
ได้มาอยู่ร่วมกันด้วยความรู้สึกกว่า
เป็นพวกเดียวกัน มี
ความสัมพันธ์กันและมาอยู่ใน
เขตเดียวกันอย่างถาวร

สังคม หมายถึง กลุ่มคนที่ร่วมกัน
ในอาณาบริเวณที่มีขอบเขต
กำหนด มีความสัมพันธ์อันเกิด
จากการประพฤติปฏิบัติต่อกัน มี
ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน และยอมรับแบบแผน
และกฎเกณฑ์อย่างเดียวกันว่า
เป็นวิธีที่เหมาะสมถูกต้องของ
กลุ่ม

องค์ประกอบของสังคม

องค์ประกอบของสังคม

องค์ประกอบของสังคมมนุษย์นักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ได้กำหนดไว้ดังนี้

๑) **การมีอาณาบริเวณที่แน่นอน (Territory)** หมายถึง เมื่อคนมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มจะต้องมีดินแดนหรือมีอาณาบริเวณที่มีขอบเขตให้รู้กันภายในสังคมว่า ดินแดนหรืออาณาบริเวณของตนมีขอบเขตแค่ไหน ตรงไหนที่ไม่ใช่ดินแดนหรืออาณาบริเวณของตน

๒) การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group Living) หมายถึง ลักษณะการดำรงชีวิตของมนุษย์ในฐานะที่เป็นสัตว์สังคม เพื่อประโยชน์แห่งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นปึกแผ่น โดยธรรมชาติของมนุษย์มีลักษณะนี้อยู่แล้ว คือชอบอยู่ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม (social animal)

๓) การรู้ว่าใครเป็นพวกของตนหรือไม่ (Discrimination)

หมายถึง สมาชิกของสังคมเดียวกันสามารถที่จะทราบได้ว่าใครเป็นพวกเดียวกับตน และใครไม่ใช่พวกเดียวกับตน เช่น ในสังคมชนบทที่มีสมาชิกของสังคมขนาดเล็ก รู้จักกันเป็นอย่างดี ซึ่งตรงข้ามกับสังคมเมือง

๔) การมีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กัน (Relation and Interaction) หมายถึง การที่บุคคลมาอยู่รวมกันจำเป็นจะต้องมีสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กัน แต่ถ้าไม่มีความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์กันจะเรียกว่าสังคมไม่ได้ เป็นต้น

๕) การมีการแบ่งหน้าที่ทำงานอย่างเป็นกิจจะลักษณะ

(Division of Labour) หมายถึง การจัดสรรภารกิจให้สมาชิกทำตาม ความรู้ความสามารถ และความถนัดอย่างเป็นระบบและเป็นทีม สมาชิกที่อยู่ร่วมกันภายในสังคมจะต้องมีการร่วมมือช่วยเหลือซึ่ง กันและกันของสมาชิกด้วย

๖) มีบรรทัดฐานคล้ายคลึงกัน (Social Norms) หมายถึง สมาชิก
ในสังคมนั้น ต้องมีมาตรฐานในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกันหรือ
คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะในเรื่องกฎเกณฑ์ ค่านิยม ความเชื่อ และ
วัฒนธรรมประเพณี

ประเภทสังคมมนุษย์

ในการศึกษาสังคมมนุษย์ โดยเฉพาะการแบ่งประเภทของสังคมนั้น นักวิชาการได้แบ่งไว้หลายอย่างด้วยกัน โดยอาศัยหลักเกณฑ์สังคมที่แตกต่างกันเป็นตัวตัดสินในการแบ่งประเภทสังคม ดังนี้

๑) การแบ่งตามลักษณะขั้นความเจริญทางเศรษฐกิจ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

๑) การแบ่งตามลักษณะขั้นความเจริญทางเศรษฐกิจ แบ่ง
ออกเป็น ๕ ประเภท คือ

สังคมที่มีระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม (Traditional Society)

สังคมเตรียมการพัฒนา (Precondition for Take-off)

สังคมเข้าสู่กระบวนการพัฒนา (Take-Off Stage)

สังคมทะยานเข้าสู่ภาวะของความอุดมสมบูรณ์ (Drive to
Maturity Stage)

สังคมอุดมสมบูรณ์ (Stage of High Mass Consumption)

(๑)สังคมที่มีระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม (Traditional Society)

เป็นสังคมดั้งเดิมที่มนุษย์ผูกพันอยู่กับจารีตประเพณีเป็นอย่างมาก
ผลิตผลจึงมีน้อย ครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่สำคัญที่สุด

(๒) สังกมเตรียมการพัฒนา (Precondition for Take-off)

เป็นระยะที่สังคมได้มีการติดต่อก้าขายกับสังคมภายนอกมากขึ้น สถาบันทางสังคมเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน มีการขยายตัวเพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิต โดยนำนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้มากขึ้น

(๓) สังกมเข้าสู่กระบวนการพัฒนา (Take-Off Stage)

เป็นระยะที่สังกมมีการตื่นตัวด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา โดยภาคอุตสาหกรรมได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

(๔) สังคมทะยานเข้าสู่ภาวะของความอุดมสมบูรณ์ (Drive to Maturity Stage)

เป็นผลจากสังคมที่ขยายตัวขึ้น ทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมมีความสะดวกสบายมากขึ้น มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) สังคมอุดมสมบูรณ์ (Stage of High Mass Consumption)

เป็นสังคมที่สมาชิกในสังคมมีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพสูงคอยอำนวยความสะดวก วิถีชีวิตส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างมาก ประชาชนจะมีความรู้สึกมั่นคง

๒) การแบ่งตามวิวัฒนาการของอาชีพ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

(๑) สังคมล่าสัตว์และเก็บของป่า (Hunting and Gathering Society)

เป็นสังคมที่มนุษย์อาศัยการจับสัตว์และเก็บพืชผักผลไม้มาเป็นอาหาร ซึ่งเป็นสังคมแรกของมนุษย์เป็นสังคมขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กันแบบปฐมนิภูมิ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเครือญาติกัน

(๒) สังคมเลี้ยงสัตว์เพื่อการยังชีพ (Pastoral Society)

เกิดขึ้นเมื่อประมาณ ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว โดยเริ่มรู้จักวิธีการเลี้ยงสัตว์ในระยะแรกมีลักษณะเป็นการเลี้ยงสัตว์แบบเร่ร่อน เพื่อหาแหล่งอาหารและน้ำให้กับสัตว์เลี้ยงขนาดของสังคมใหญ่และ รู้จักค้าขายแบบการแลกเปลี่ยนกัน

(๓) สังกมกสิกรรมพืชสวน (Horticultural Society)

เกิดขึ้นพร้อมๆ กันสังคมเลี้ยงสัตว์เพื่อการยังชีพ โดยเกิดจาก
มนุษย์ในสังคมรู้จักการเพาะปลูกพืช เริ่มรู้จักตั้งหลักแหล่งเพื่อการทำมาหา
กิน สถาบันการปกครองเริ่มเกิดขึ้น มีการแบ่งงานกันทำชัดเจนขึ้น เช่น
พ่อค้า ช่างฝีมือ เป็นต้น

(๔) สังคมเกษตรกรรม (Agricultural Society)

เกิดขึ้นเมื่อประมาณ ๖,๐๐๐ ปี มาแล้ว เป็นสังคมที่มนุษย์รู้จักผลิตไถและนำมาใช้ในการเกษตร เรียกกันว่าเป็นการปฏิวัติเกษตรกรรมครั้งแรกของมนุษย์ สังคมเกษตรกรรมจะมีผลผลิตทางเกษตรเพิ่มขึ้นและทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานแบบถาวรขึ้น

(๕) สังคมอุตสาหกรรม (Industrial Society)

เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ หรือ เมื่อประมาณ ๒๕๐ ปีที่ผ่านมา เป็นสังคมที่ผลิตสิ่งของด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ แทนแรงงานคนและสัตว์ที่ใช้ในสังคมเกษตรกรรม ทำให้เกิดผลผลิตเป็นจำนวนมาก

หน้าที่สำคัญของสังคมมนุษย์

มนุษย์เมื่อได้มาอยู่รวมกันเป็นสังคม มีการกระทำต่อกันทางสังคม เพื่อความอยู่รอดและความเจริญของสังคม จำเป็นจะต้องคำนึงถึงหน้าที่สำคัญไว้ดังนี้

๑) กำหนดระเบียบแบบแผนเพื่อให้คนในสังคมได้ใช้เป็นวิธีในการดำเนินชีวิตร่วมกัน

๒) จัดให้มีการขัดเกลาทางสังคม เพื่อให้ผู้คนในสังคมปฏิบัติตนได้ถูกต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมจะได้อยู่ร่วมกันได้ด้วยดี

๓) สร้างวัฒนธรรมและพัฒนาวัฒนธรรมของสังคมทั้งในวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

๔) ผลิตสมาชิกใหม่ทดแทนสมาชิกเดิมที่ล้มตายไป เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ต่อไป

๕) ผลิต แจกแจงสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้คนในสังคม

๖) ให้บริการและสวัสดิการแก่สมาชิกในสังคม เช่น บริการทางด้านสุขภาพอนามัย

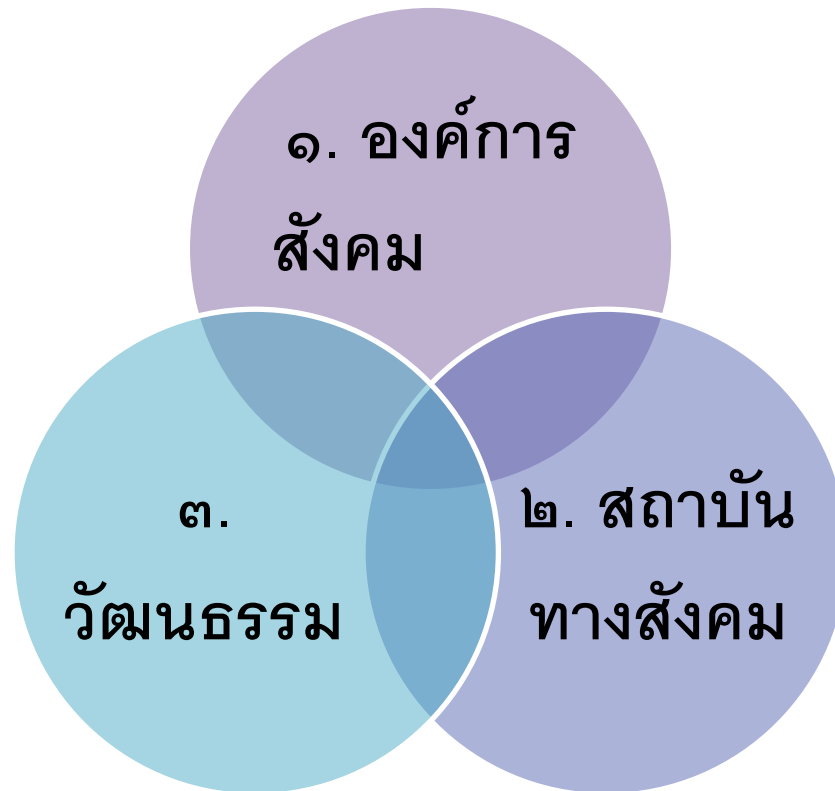
๗) ควบคุมสังคม เพื่อให้ผู้คนดำเนินไปตามบรรทัดฐานของสังคมและอยู่อย่างสันติสุข

๘) จัดให้มีการติดต่อสื่อสาร สามารถถ่ายทอดความคิดติดต่อกันและกันได้

โครงสร้างของสังคม

คำกล่าวที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีการรวมตัวกันอยู่เป็นสังคม เพื่อให้สังคม ดำรงอยู่และเจริญก้าวหน้า จำเป็นต้องมีหลักคำสอนหรือมีโครงสร้าง ถ้าได้โครงสร้างที่แข็งแรงก็จะช่วยให้สังคมนั้นเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ประชาชนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น แต่ประเด็นที่สำคัญ ชีวิตของมนุษย์ในสังคมจะไม่สามารถเกิดขึ้นในทางที่ดีได้ถ้าหากในสังคมนั้นปราศจากความยุติธรรม

โครงสร้างของสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย

โครงสร้างของสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย

๑. องค์การสังคม (Social Organization) ได้แก่ กลุ่มคนประเภทต่างๆ ที่มีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกัน

๒. สถาบันทางสังคม (Social Institution) ได้แก่ องค์ประกอบของวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่น กฎระเบียบของสังคม เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม

๓. วัฒนธรรม (Culture) ได้แก่ แบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิต ซึ่งแต่ละสถาบันสังคมอาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งปัจจัยอาจเรียกว่า , กฎกระทรวง ข้อบังคับหรือระเบียบ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า โครงสร้างของสังคม เกิดจากที่คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ภายใต้จารีตประเพณี และวิถีชีวิตเดียวกัน เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ดำรงภายในกลุ่ม ซึ่งเรียกว่าวัฒนธรรม บุคคลกับวัฒนธรรมจึงเป็นองค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม

สังคมไทย

สังคมที่รวมชนทุกกลุ่ม ทุกเชื้อชาติ
ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ด้วยกันโดยมี
วัฒนธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

ลักษณะสังคมไทย

เคารพและเทิดทูลพระมหากษัตริย์

ศูนย์รวมใจ คนไทยทั้งชาติ

สังคมที่คนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา
เป็นรากฐานของวัฒนธรรม
ประเพณี และเป็นแนวทาง
ในการดำเนินชีวิต

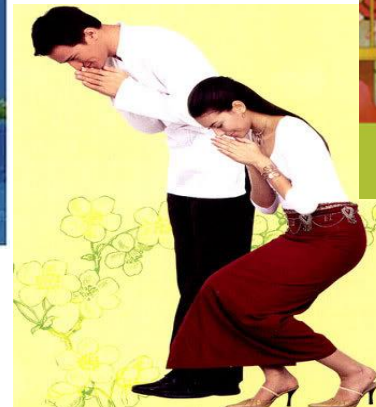

สังคมไทยมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นวิถีชีวิตร่วมกัน ของคนไทย

ประเพณีชีวิต

ประเพณีทางสังคม

สมาชิกในสังคมได้รับการขัดเกลา ปลูกฝังและถ่ายทอดจากแนวพฤติกรรม
ร่วมกัน

สังคมไทยมีค่านิยมทางสังคมร่วมกัน

ค่านิยมในสังคมไทย

ค่านิยมที่ควรนับถือ

- ค่านิยมเรื่องความจงรักภักดี
- มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- กตัญญูกตเวทิตา

ค่านิยมที่ควรแก้ไข

- ขาดความเป็นระเบียบวินัย
- งมงายเรื่องโชคลาง
- การใช้เส้นสายและพวกพ้อง

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม

คนในสังคมส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีแบบ
แผนการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้อง
กับการประกอบอาชีพ เช่น
ประเพณีทำขวัญข้าว
การบูชาพระแม่โถสพ

สังคมไทยมีโครงสร้างแบบหลวมๆ

- ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ มีการเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นได้ มักไม่สนใจปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งมาจากนิสัยคนไทยที่มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล
- ลักษณะที่ดี คือ ช่วยประสานประโยชน์และลดความขัดแย้งทางสังคมแต่ก็ก่อให้เกิดผลเสีย คือ ทำให้สังคมไทยไม่ค่อยมีระเบียบวินัย

ดังที่มีคำกล่าวว่า “ทำอะไรตามใจ คือ ไทยแท้”

สังคมมีการแบ่งชนชั้น

- ✓ แบ่งชนชั้นโดย การ ยึดถือ ในด้านทรัพย์สิน สถานภาพ เกียรติยศ อำนาจ ความดี
- ✓ ชนชั้นในสังคมก็มีได้กำหนดเป็นกฎตายตัว เพราะคนในสังคมทุกคนสามารถเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือทำให้ชั้นหรือตำแหน่งของคนต่ำลงได้

ให้นิสิตเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเป็น
รายการกลุ่ม ตามด้านต่อไปนี้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

1. ด้านวัฒนธรรม
2. ด้านการคมนาคม
3. ด้านการประกอบอาชีพ

